

N:o 10.

Ank. till Riksd. kansli den 28 febr. 1893, kl. 3 e. m.

*Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om
ändrad lydelse af § 54 riksdagsordningen.*

I motion, n:o 7, inom Andra Kammaren har herr *A. V. Ljungman*, föreslagit, bland annat, att Riksdagen måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse af § 54 riksdagsordningen att hvila till vidare grundlagsenlig behandling:

§ 54.

Konungens skrivelser och propositioner med det undantag, som i 34 § förmäles, tillställas båda kamrarne genom en statsrådets ledamot samt böra alltid vara åtföljda af statsrådets och, i frågor om stiftande, ändring, förklaring eller upphäfvande af allmän civil-, kriminal- och kyrkolag äfvensom kriminallag för krigsmagten, jemväl af högsta domstolens yttrande.

Enligt § 87 mom. 1 regeringsformen eger Riksdagen gemensamt med Konungen magt att stifta, förändra och upphäfva allmän civil- och kriminallag äfvensom kriminallag för krigsmagten; och innehåller stadgandet, bland annat, den föreskrift att, om Konungen finner godt att för Riksdagen framställa någon sådan lagfråga, skall, utom statsrådets, jemväl högsta domstolens yttrande deröfver bifogas propositionen.

Den i nämnda stadgande Riksdagen tillerkända rätt att deltaga i stiftandet af strafflag för krigsmagten tillkom i följd af en proposition till 1880 års Riksdag. Den genom antagandet af denna proposition föranledda grundlagsändringen innefattade allenast, att efter begynnelseorden i § 87 mom. 1 regeringsformen: »Riksdagen eger gemensamt med Konungen magt att stifta allmän civil- och kriminallag» insattes orden: »äfvensom kriminallag för krigsmagten» och att ur § 42 riksdagsordningen borttogs ordet »allmän» framför orden: »civil-, kriminal och kyrkolag».

Emellertid innehåller § 54 riksdagsordningen, att i frågor om stiftande af allmän civil-, kriminal- och kyrkolag skola Konungens propositioner alltid vara åtföljda af högsta domstolens yttrande, men paragrafen omnämner icke något derom, att jemväl i frågor om stiftande af kriminallag för krigsmagten sådant yttrande skall vara bifogadt propositionerna. Det är denna oegentlighet, motionären velat undanrödja med sitt ifrågavarande ändringsförslag.

Utskottet anser i likhet med motionären, att den anmärkta bristen på öfverensstämmelse mellan § 87 mom. 1 regeringsformen och § 54 riksdagsordningen bör afhjelpas, och hemställer alltså,

att Riksdagen måtte, med bifall till herr Ljungmans motion i förevarande del, antaga följande förslag till ändrad lydelse af § 54 riksdagsordningen att hvila till vidare grundlagsenlig behandling:

§ 54.

(Nuvarande lydelse:)

Konungens skrifvelser och propositioner med det undantag, som i 34 § förmäles, tillställas båda Kamrarna genom en Statsrådets ledamot samt böra alltid vara åtföljda af Statsrådets och, i frågor om stiftande, ändring, förklaring eller upphäfvande af allmän civil-, kriminal- och

(Föreslagen lydelse:)

Konungens skrifvelser och propositioner med det undantag, som i 34 § förmäles, tillställas båda Kamrarna genom en Statsrådets ledamot samt böra alltid vara åtföljda af Statsrådets och, i frågor om stiftande, ändring, förklaring eller upphäfvande af allmän civil-, kriminal- och

kyrkolag, jemväl af Högsta
domstolens yttrande.

kyrkolag äfvensom krimi-
nallag för krigsmagten, jem-
väl af Högsta domstolens
yttrande.

Stockholm den 28 februari 1893.

På utskottets vägnar:

O. BERGIUS.

Reservationer:

af herr *Bergius*, som yttrat: »Enär uti § 87 regeringsformen är, i fråga om kriminallag för krigsmagten likasom i fråga om allmän civil- och kriminallag, stadgadt, att Konungen, der han finner godt framställa någon lagfråga för Riksdagen, skall äska högsta domstolens yttrande deröfver samt meddela sin proposition tillika med detta yttrande åt Riksdagen, anser jag särskild föreskrift härom uti riksdagsordningen icke vara erforderlig och hemställer för den skull,

att herr *Ljungmans* motion, såvidt nu är i fråga, icke måtte föranleda någon Riksdagens åtgärd;

samt af herrar *Alin*, *Behm*, *von Strokirch*, friherre *Wrangel von Brehmer*, *Helander* och *Rudebeck*, som instämt med herr *Bergius*.